

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

18 ביוני 2012

696

כ"ח בסיוון התשע"ב

עמוד

896 הצעת חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

הצעת חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

פרק א': מטרה ופרשנות

1. מטרה מטרתו של חוק זה הטלת סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וקביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, לטובתה או בשטחה, והכל כחלק מהמאבק הבינלאומי בתכנית הגרעין של איראן.
2. הגדרות בחוק זה –

"איראן" – הרפובליקה האסלאמית של איראן;

"בעל עניין", "נושא משרה", "ניירות ערך", "שליטה" – כהגדרתם בחוק ניירות ערך;

"גורם זר" – יחיד או חבר בני אדם שמתקיים לגביו אחד מאלה, לפי העניין:

(1) לגבי יחיד – הוא אינו אזרח ישראלי ואינו תושב ישראל;

(2) לגבי חבר בני אדם – מרכז פעילותו אינו בישראל, ואם הוא תאגיד – מתקיימים בו גם שניים אלה:

(א) הוא אינו רשום בישראל;

(ב) השליטה בו אינה בידי תושב ישראל;

"השקעה" – החזקה של ניירות ערך או של זכויות אחרות בתאגיד, או מתן הלוואה לתאגיד ובלבד שסכום ההלוואה לא יפחת מחמישה אחוזים מההון העצמי של התאגיד;

ד ב ר י ה ס ב ר

על פי המוצע, תוגבל פעילות כלכלית מול גורמים שהוכרו גורמים זרים מסייעים וכן תוגבל האפשרות להשקיע בתאגידים שהוכרו כמקיימים קשר עסקי עם איראן. כמו כן, על פי המוצע, יוטלו על גורמים שהוכרו כאמור הגבלות שיעיקרן מניעת אפשרות ליהנות מזכויות כלכליות שמקורן במדינת ישראל, ובהן התקשרות במכרזים, קבלת זכויות או רישיונות וקבלת סיוע כלכלי מהמדינה.

בנוסף, מוצע להקים מטה סנקציות במשרד האוצר, שיהיה אחראי על גיבוש ההמלצות לקביעת הגורמים המוכרזים על פי החוק המוצע, וכן יהווה גורם ממליץ לעניין מתן היתר לקיום פעילות כלכלית או השקעה עם הגורמים שהוכרו כאמור.

החוק המוצע, יחד עם פקודת המסחר עם האויב, 1939 (להלן – פקודת המסחר עם האויב), וחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), וחוקיקת המשנה מכוחם, יוצרים משטר סנקציות המעמיד את ישראל בחזית הסנקציות נגד תכנית הגרעין של איראן.

פרק א': מטרה ופרשנות

בפרק זה קבועה מטרת החוק המוצע, וכן הגדרות למונחים שנעשה בהם שימוש בחוק המוצע, שהסברים לחלק מהן יובאו להלן.

כללי זה למעלה משלושה עשורים שאיראן מהווה איום על השלום העולמי ואף קוראת להשמדת מדינת ישראל. איראן, השואפת להשגת נשק גרעיני ותומכת ברשת מסועפת של ארגוני טרור חובקי עולם, מהווה סכנה לסדר ולביטחון הגלובלי.

נוכח האיומים וחומרתם, רואה עצמה מדינת ישראל שותפה מרכזית במאבק הבינלאומי שתכליתו מניעת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור. כחלק מהמאבק הבינלאומי, מוצע לקבוע הסדרים בחקיקה לחיזוק חלקה של ישראל במאבק האמור, ולפיהם יהיה ניתן להטיל סנקציות הן על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור, והן על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, לטובתה או בשטחה.

בהתאם להצעת החוק, ועדת השרים המוקמת בחוק המוצע תהיה רשאית לקבוע בהכרזה כי גורם זר מסייע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור (להלן – גורם זר מסייע) וכן כי גורם זר שהוא תאגיד מקיים קשר עסקי עם איראן, לטובתה או בשטחה (להלן – תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן).

"הוועדה המייעצת" – הוועדה שמונתה לפי סעיף 24;
 "ועדת השרים" – ועדת השרים שהוקמה לפי סעיף 22;
 "חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;¹
 "חוק איסור מימון טרור" – חוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005;²
 "חוק מאבק בארגוני פשיעה" – חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003;³
 "חוק חובת המכרזים" – חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992;⁴
 "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;⁵
 "חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;⁶
 "מדינה זרה" – לרבות איחוד, ארגון או חבר של מדינות זרות;
 "מטה הסנקציות" – המטה שהוקם לפי סעיף 26;
 "מידע חסוי" – כמשמעותו בסעיף 19(א);
 "משרד ממשלתי" – לרבות יחידת סמך של משרד ממשלתי;

"סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור" – ביצוע פעולה שיש בה כדי לקדם את תכנית הגרעין של איראן או כדי לקדם פיתוח או ייצור של נשק להשמדה המונית באיראן או אמצעי נשיאה לנשק כאמור, ובכלל זה מכירה או העברה של טובין, של טכנולוגיה או של מידע, או מתן שירותים, לרבות שירותים פיננסיים או שירותים לוגיסטיים;

"פעילות כלכלית" – כל פעילות שיש לה ערך כלכלי, בין שנעשית בתמורה ובין שנעשית שלא בתמורה, ובכלל זה סחר, מתן או קבלה של הלוואה, מתן או קבלה של שירות לרבות שירות פיננסי, או הקניה או קבלה של בעלות או של זכות אחרת ברכוש;
 "פקודת המסחר עם האויב" – פקודת המסחר עם האויב, 1939⁷;

"קשר עסקי מהותי עם איראן" – כל אחד מאלה:

- (1) פעילות כלכלית שתוצאתה פיתוח של פרויקט באיראן הקשור למשאבי נפט או גז, לרבות פיתוח של מיתקן הקשור להפקתם, לזיקוקם או לשינועם של נפט או של גז או להפקת מוצרים נלווים להם, ובלבד שהפעילות היא בסכום העולה על שלושה מיליון שקלים חדשים, בין בפעולה בודדת ובין בכמה פעולות המצטברות לסכום האמור בתוך תקופה של 12 חודשים;
- (2) פעילות כלכלית בתחום הפטרוכימיה באיראן או פעילות כלכלית שתוצאתה פיתוח של פרויקט בתחום הפטרוכימיה באיראן, ובלבד שהפעילות היא בסכום העולה על 750,000 שקלים חדשים בין בפעולה בודדת ובין בכמה פעולות המצטברות לסכום האמור בתוך תקופה של 12 חודשים;
- (3) מכירה או אספקה של תוקי נפט המיועדים להגיע לאיראן, בסכום העולה על 15 מיליון שקלים חדשים, בין בפעולה בודדת ובין בכמה פעולות המצטברות לסכום האמור בתוך תקופה של 12 חודשים;

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

² ס"ח התשס"ה, עמ' 76.

³ ס"ח התשס"ג, עמ' 502.

⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

⁷ ע"ר 1939, תוס' 1, עמ' (ע) 79, (א) 95.

- (4) מתן שירותי ספנות או תובלה בקשר לפעילות כאמור בפסקאות (1) עד (3), באופן מתמשך ועקבי, במהלך 24 חודשים;
- (5) מתן שירותי ערבות, מימון, ביטוח, ביטוח משנה או תיווך בקשר לפעילות כאמור בפסקאות (1) עד (3), באופן מתמשך ועקבי, במהלך 24 חודשים;
- (6) כל פעילות בתחום, בענף או מסוג ובהיקף, שקבע שר האוצר, בצו, על פי המלצת ועדת השרים ובהתייעצות עם ראש הממשלה;
- "רכוש" – מקרקעין, מיטלטלין, כספים וזכויות, לרבות רכוש שהוא תמורתו של רכוש כאמור, וכל רכוש שצמח או שבא מרכוש כאמור או מרווחיו;
- "רכוש הקשור לעבירה" – רכוש שמתקיים בו אחד מאלה:
- (1) נעברה בו עבירה או שהוא שימש לביצוע עבירה, אפשר או קידם ביצוע עבירה או יועד לביצוע עבירה;
- (2) הושג כשכר או כתגמול בעד ביצוע עבירה, יועד להיות שכר או תגמול בעד ביצועה או הושג כתוצאה מביצועה, והכל במישרין או בעקיפין;
- "רשות ביטחון" – כל אחד מאלה:

- (1) שירות הביטחון הכללי;
- (2) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;
- (3) צבא הגנה לישראל;
- (4) משטרת ישראל;
- (5) הממונה על הביטחון במשרד הביטחון;
- (6) שירות בתי הסוהר;
- (7) הרשות להגנה על עדים;

"תושב ישראל" – לרבות אדם שמקום מגוריו הוא באזור כהגדרתו בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967⁸, והוא אזרח ישראלי או שהוא זכאי לעלות לישראל לפי חוק השבות, התש"י-1950⁹, ושאינו מקום מגוריו היה בישראל. היה בגדר תושב ישראל.

פרק ב': הכרזות ועדת השרים

סימן א': הכרזה על גורם זר מסייע

3. (א) ועדת השרים תקבע בהכרזה (בסימן זה – תכריז), בהתאם להוראות סימן ג', כי גורם זר נותן סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור (בחוק זה – גורם זר מסייע), בהתקיים כל אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

כי ועדת השרים המוקמת בחוק המוצע (להלן – ועדת השרים) תוסמך להכריז על גורם זר כהגדרתו המוצעת, המסייע לקדם את תכנית הגרעין של איראן או לפתח או לייצר נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור, כגורם זר מסייע (סעיף 3 לחוק המוצע). כך למשל, יהיה ניתן להכריז על חברה המוכרת לאיראן טכנולוגיות

פרק ב': הכרזות ועדת השרים

סימן א': הכרזה על גורם זר מסייע

בללו פרויקט הגרעין ופרויקט הטק"ק (טיל קרקע-קרקע) של איראן מבוססים, במידה רבה, על רכישת טכנולוגיות וידע מחברות שונות בעולם כולו. מוצע לקבוע

⁸ ס"ח התשכ"ח, עמ' 20.

⁹ ס"ח התש"י, עמ' 159.

- (1) ועדת השרים נוכחה, לאחר שהובאה לפנייה עמדת מטה הסנקציות, כי הגורם הזר נותן סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור;
- (2) הגורם הזר הוכרז, בהחלטת מועצת הביטחון של האומות המאוחדות המנויה בתוספת, כמי שנותן סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור;
- (3) הגורם הזר הוכרז בידי גוף מוסמך של מדינה זרה כמי שנותן סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור, והיה לוועדת השרים, לאחר שהובאה לפנייה עמדת מטה הסנקציות, יסוד סביר להניח כי הגורם הזר נותן סיוע כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) מועצת הביטחון של האומות המאוחדות (להלן – מועצת הביטחון של האו"ם) הכריזה, במסגרת החלטותיה להטלת סנקציות על איראן, על הגורם הזר כמי שנותן סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור. הכרזות מועצת הביטחון של האו"ם נעשות, ככלל, לאחר תהליך ממושך של בדיקה וברור ובמשורה, ולפיכך אין צורך בבדיקה נוספת לצורך אימוץ. הניסיון מלמד כי גורמים שהוכרו על ידי מועצת הביטחון של האו"ם במסגרת החלטותיה להטלת סנקציות על איראן הם גורמים המסייעים באופן ממש ומובהק לפרויקט הגרעין של איראן ולפרויקטים הנלווים לו. הסדר זה עולה בקנה אחד עם הצעת חוק איסור מימון טרור (תיקון מס' 13) (הכרזה על חבר בני אדם זר כארגון טרור ועל אדם זר כפעיל טרור). התשע"ב–2012 (פורסמה בהצעות חוק – הממשלה, התשע"ב, עמ' 659), המצויה בהליכי חקיקה בכנסת, אשר על פיה מוצע לבטל את הדרישה של "יסוד סביר" ביחס לאימוץ הכרזות של מועצת הביטחון של האו"ם על ארגוני טרור ופעילי טרור זרים;

(3) גוף מוסמך של מדינה זרה (ובכלל זה גוף מוסמך של מדינה שהיא חלק מפדרציה של מדינות, דוגמת מדינה בארצות הברית של אמריקה או גוף מוסמך של איחוד מדינות זרות), הכריז על הגורם הזר כמי שנותן סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור. כמה מדינות בעולם, ובהן ארצות הברית, מדינות האיחוד האירופי, קנדה, אוסטרליה, יפן ודרום קוריאה הכריזו גם הן על גורמים איראניים וגורמים זרים אחרים כמסייעים לתכנית הגרעין ותכנית הטק"ק של איראן. ועדת השרים תהיה רשאית לאמץ את ההכרזות של המדינות הזרות או של איחוד המדינות הזרות כאמור ולהכריז על אותם גורמים זרים כגורמים זרים מסייעים. הרף הנדרש לאימוץ הכרזות אלה הוא של "יסוד סביר להניח", והוא דומה לדרישה הקבועה בסעיף 2 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה–2005 (להלן – חוק איסור מימון טרור). ביחס לאימוץ של הכרזות זרות על ארגוני או פעילי טרור.

ומוצרים המסייעים לקידום של פרויקטים אלה, כגורם זר מסייע.

כדי להפעיל לחץ נוסף על אותם גורמים שלגביהם ניתנה הכרזה לפי סעיף 5(א) לחוק המוצע ולמנוע אפשרות לעקוף את ההכרזה על ידי פעילות באמצעות תאגידים קשורים, מוצע להסמיך את ועדת השרים להכריז כאמור גם לגבי גורמים הקשורים לגורם זר מסייע, כמפורט בסעיף 5(ב) המוצע, וזאת אף אם לא מתקיים לגביהם תנאי מן התנאים להכרזה כאמור.

עוד מוצע לקבוע בסעיף 4 לחוק המוצע איסור על פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע וענישה מחמירה בשל הפרת האיסור (ר' לעניין זה פרק ד' להצעת החוק). וכן להטיל הגבלות בתחום המכרזים, הרישיונות, הזיכיונות והסיוע הממשלתי, על גורמים שהוכרו כגורמים זרים מסייעים וגורמים הקשורים אליהם, כמפורט בסעיף 5(א) המוצע.

עם זאת מוצע לאפשר לוועדת השרים להתיר קיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע או עם גורמים הקשורים אליו, אם מצאה כי קיים אינטרס ציבורי למתן היתר כאמור.

סעיף 3 לטעיף קטן (א)

בסעיף קטן זה קבועים התנאים להכרזה על גורם זר כגורם זר מסייע, ואלה התנאים:

(1) יש בידי מטה הסנקציות מידע ולפיו גורם זר נותן סיוע לאיראן בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק כאמור או בקידום תכנית הגרעין שלה. סיוע כאמור מוגדר באופן רחב כ"פעולה שיש בה כדי לקדם את תכנית הגרעין של איראן או כדי לקדם פיתוח או ייצור של נשק להשמדה המונית באיראן או אמצעי נשיאה לנשק כאמור, ובכלל זה מכירה או העברה של טובין, של טכנולוגיה או של מידע, או מתן שירותים, לרבות שירותים פיננסיים או שירותים לוגיסטיים". הכרזה זו נעשית על בסיס מידע שנאסף על ידי מטה הסנקציות ומועבר לוועדת השרים, והיא אינה תלויה בהכרזה על הגורם הזר מחוץ לישראל;

(ב) הכריזה ועדת השרים על תאגיד כגורם זר מסייע, רשאית ועדת השרים, לאחר שהובאה לפני עמדת מטה הסנקציות, להכריז גם על גורם זר ששולט באותו תאגיד או נשלט בידי מי מהם כגורם זר מסייע, אף אם לא מתקיים לגביו תנאי מהתנאים המנויים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (א).

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאית ועדת השרים שלא להכריז על גורם זר כגורם זר מסייע, אף אם מתקיים לגביו תנאי מהתנאים המנויים בפסקאות (1) עד (3) של אותו סעיף קטן, אם מצאה לאחר שהובאה לפני עמדת מטה הסנקציות, כי קיים אינטרס ציבורי שלא לעשות כן; החלטת ועדת השרים לפי סעיף קטן זה תינתן בכתב ותהיה מנומקת.

(ד) רשימת הגורמים שהוכרו כגורמים זרים מסייעים לפי סעיף זה תפורסם, בסמוך לאחר מועד ההכרזה, באתר האינטרנט של מטה הסנקציות, בשפה העברית, הערבית והאנגלית, ויפורטו בה, לגבי כל אחד מהגורמים הנכללים בה, פרטי זהותו והמועד שבו ניתנה לגביו ההכרזה.

(ה) ועדת השרים, באמצעות מטה הסנקציות, תמסור הודעה על הכרזה לפי סעיף זה למפקח על הבנקים בבנק ישראל, לממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, ליושב ראש הרשות לניירות ערך וליושב ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרו.

(א) לא יקיים אדם פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע, אלא אם כן התירה ועדת השרים לאחר שהובאה לפני עמדת מטה הסנקציות, קיום פעילות כלכלית עם הגורם הזה, ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ב) היתר לפי סעיף קטן (א) יכול שיהיה כללי או לסוגים של פעילויות כלכליות או לפעילויות כלכליות מסוימת; היתר כאמור יפורסם ברשומות.

4. איסור קיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע והפסקת פעילות כלכלית קיימת

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

הסנקציות, גם למפקח על הבנקים בבנק ישראל, לממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, ליושב ראש הרשות לניירות ערך וליושב ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרו.

סעיף 4 מוצע לאסור פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע, אלא אם כן התירה ועדת השרים קיום פעילות כאמור ובתנאים שנקבעו בהיתר.

כדי למנוע אפשרות שגורם זר שהוכרז לפי סעיף 3(א) המוצע יעשה שימוש בתאגידים קשורים כדי לעקוף את ההכרזה עליו בישראל, מוצע להסמיך את ועדת השרים להכריז גם על גורמים זרים הקשורים לו שנקבעו בסעיף 3(ב), כגורמים זרים מסייעים.

לסעיף קטן (ג)

כדי לאפשר גמישות במתן הכרזות לפי סעיף 3(א) המוצע, מוצע להסמיך את ועדת השרים שלא להכריז על גורם זר כגורם זר מסייע, אף אם מתקיים לגביו תנאי מהתנאים המנויים בסעיף, אם מצאה כי קיים אינטרס ציבורי שלא להכריז על אותו גורם. זאת, נוסף על סמכותה של ועדת השרים לפי סעיף 4 המוצע לתת היתר לקיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע.

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה)

מוצע לקבוע כי נוסף על פרסום קביעת ועדת השרים בקובץ התקנות, תפורסם רשימת הגורמים שהוכרו כגורמים זרים מסייעים גם באתר האינטרנט של מטה הסנקציות, בשפה העברית, הערבית והאנגלית. הודעה על ההכרזה תימסר על ידי ועדת השרים, באמצעות מטה

מוצע להגדיר פעילות כלכלית בהרחבה, כפעילות שיש לה ערך כלכלי, בין שנעשית בתמורה ובין שלא בתמורה, וזאת כדי להגביל ככל האפשר את הקשרים הכלכליים בין גורמים ישראליים לגורמים זרים מסייעים.

מוצע לקבוע רף ענישה מחמיר נגד מי שמפר את האיסור לקיים פעילות כלכלית כאמור עם גורם זר מסייע (ר' לעניין זה סעיף 29(א) המוצע). לפי המוצע, עונשו של מפר שהוא יחיד עומד על שלוש שנות מאסר או קנס פי שלושה מהקנס האמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ועונשו של מפר שהוא תאגיד עומד על כפל הקנס האמור.

בצד זאת, מאפשר סעיף 4 המוצע לוועדת השרים לקבוע כי כאשר קיים אינטרס ציבורי לקיום כל פעילות כלכלית או סוג מסוים של פעילות כלכלית או פעילות כלכלית מסוימת, עם גורם זר מסייע, יותר קיום פעילות

(ג) ועדת השרים לא תיתן היתר לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן מצאה כי קיים אינטרס ציבורי למתן ההיתר, ורשאית היא להתנות את מתן ההיתר בתנאים.

(ד) הכריזה ועדת השרים על גורם זר כגורם זר מסייע ובמועד ההכרזה קיים אדם פעילות כלכלית עם אותו גורם זר, ויודיע על כך למטה הסנקציות ויפסיק את הפעילות הכלכלית שלו עם הגורם הזר בתוך 90 ימים ממועד ההכרזה.

(ה) ועדת השרים רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד להפסקת פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע, כאמור בסעיף קטן (ג), בתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים כל אחת.

5. (א) הכריזה ועדת השרים על תאגיד כגורם זר מסייע, יחולו לגבי מי ששולט באותו תאגיד או נשלט בידי מי מהם וכן לגבי מי שהוא בעל עניין בתאגיד או שהתאגיד הוא בעל עניין בו (בסעיף זה – גורמים הקשורים לתאגיד הזר המסייע), הוראות אלה:

(1) לא תתבצע עמם התקשרות לפי חוק חובת המכרזים ולא יוארך תוקפה של התקשרות כאמור;

(2) לא תינתן להם זכות כלכלית הניתנת לפי כל דין, לרבות רישיון או זיכיון, ולא תחודש לגביהם זכות כאמור;

(3) הם לא יהיו זכאים לסיוע ממשלתי שהיו זכאים לו לפי כל דין או נוהל.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאית ועדת השרים לאחר שהובאה לפני עמדת מטה הסנקציות, להתיר ביצוע פעולה מהפעולות המנויות בפסקאות (1) עד (3) של אותו סעיף קטן לגבי גורם מהגורמים הקשורים לתאגיד הזר המסייע, אם מצאה כי קיים אינטרס ציבורי למתן ההיתר, ורשאית היא להתנות את מתן ההיתר בתנאים.

(ג) היתר לפי סעיף קטן (ב) יכול שיהיה כללי או לסוגים של פעולות או לפעולה מסוימת; היתר כאמור יפורסם ברשומות.

6. (א) התבקש אדם לקיים פעילות כלכלית במהלך עסקיו או במילוי תפקידו, והיה לאותו אדם חשד סביר כי הפעילות הכלכלית היא עם גורם זר מסייע, או קיים אדם פעילות כלכלית והיה לו במועד קיום הפעילות הכלכלית או בתוך שישה חודשים מהמועד האמור חשד סביר כאמור, ידווח על כך למשטרת ישראל.

חובת דיווח למשטרת ישראל על קיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע

ד ב ר י ה ס ב ר

מזכויות כלכליות שמקורן במדינת ישראל, ובהן התקשרות במכרזים, קבלת זיכיונות או רישיונות וקבלת סיוע כלכלי מהמדינה, אלא אם כן ועדת השרים מצאה כי קיים אינטרס ציבורי לעשות כן, והתירה זאת. יובהר, כי מגבלות אלה יחולו גם על הגורם הזר המסייע, וזאת מתוקף האיטור לקיים אתו פעילות כלכלית.

יודגש, כי אין מטרת הסעיף להגביל זכויות שאינן כלכליות במהותן הניתנות לפי חוק, כגון רישיון נהיגה וכדומה.

סעיפים כדי לאפשר ניטור פעילות, מניעה ואכיפה 6 עד 8 אפקטיבית של האיטור על פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע, מוצע לקבוע חובת דיווח למשטרה על חשד סביר לקיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע אשר הפרתה תהווה עבירה פלילית. זאת, בדומה להוראות סעיף 10 לחוק איסור מימון טרור וסעיפים 20, 21 ו-37 להצעת חוק המאבק בטרור, התשע"א-2011 (פורסמה

כלכלית זו, ורשאית ועדת השרים לקבוע תנאים למתן היתר כאמור.

בשל איטור קיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע כמוצע, נדרש מי שמקיים פעילות כאמור ערב ההכרזה על אותו גורם זר, לסיים את אותה פעילות, וזאת בתוך פרק זמן של 90 ימים. אם תקופה זו לא אפשרה היערכות מספקת להפסקת הפעילות הכלכלית כאמור, יוכל אותו אדם לפנות לוועדת השרים בבקשה להאריך את התקופה, והוועדה רשאית להאריך את התקופה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, בתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים בכל פעם.

סעיף 5 כדי להפעיל לחץ נוסף על גורם זר מסייע ולמנוע אפשרות שגורם זר מסייע יעשה שימוש בתאגידים קשורים כדי לעקוף את ההכרזה עליו בישראל, מוצע להחיל הגבלות גם על תאגידים הקשורים לגורם הזר המסייע, גם אם לא ניתנה לגביהם הכרזה לפי סעיף 3(א). עיקרן של ההגבלות כאמור, מניעת אפשרות ליהנות

(ב) דיווח כאמור בסעיף קטן (א) יכלול כל מידע הידוע למדווח והנוגע לעניין, ויימסר סמוך ככל האפשר, בנסיבות העניין, למועד שבו היה לאותו אדם חשד סביר להניח כאמור באותו סעיף קטן.

(ג) דרכי הדיווח והמועדים לפי סעיף זה יהיו בהתאם לדרכי הדיווח והמועדים שנקבעו לפי סעיפים 6(ב) ו-7(ה) לחוק איסור הלבנת הון, אלא אם כן קבעו אחרת השרים האמורים באותם סעיפים לאחר התייעצות כאמור באותם סעיפים.

(ד) דיווח לפי סעיף קטן (א) אינו גורע מחובת הדיווח לפי סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון ולפי סעיפים 10 ו-48 לחוק איסור מימון טרור.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על פעילות כלכלית אשר לעשייתה ניתן היתר לפי סעיף 4(א) אלא אם כן צוין אחרת בהיתר.

7. פטור מאחריות והגבלות על גילוי דיווח

(א) אי-עשיית פעילות כלכלית, מחדל אחר או מעשה שנעשו בתום לב כדי להימנע מעבירה לפי סעיף 29(א), וכן דיווח או גילוי שנעשו בתום לב לצורך קיום הוראות סימן זה, ופעולה בהתאם להנחיות משטרת ישראל, אין בהם הפרה של חובת סודיות ונאמנות או של חובה אחרת לפי כל דין או הסכם, ומי שעשה או שנמנע מעשייה כאמור לא יישא באחריות פלילית, אזרחית או משמעתית בשל המעשה או המחדל; הוראות סעיף 24(ב) ו-7(ג) לחוק איסור הלבנת הון יחולו לעניין מעשה או מחדל לפי סעיף קטן זה.

(ב) סעיף 25 לחוק איסור הלבנת הון יחול לעניין גילוי ודיווח לפי הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים.

8. תחולת הוראות חוק איסור הלבנת הון

(א) הסמכויות הנתונות לנגיד בנק ישראל ולשר המשפטים להוציא צווים לשם אכיפתו של חוק איסור הלבנת הון, כאמור בסעיף 7 לחוק האמור, יהיו נתונות להם גם לשם אכיפת הוראות סימן זה וכן יהיה רשאי כל אחד מהם, בהסכמת שר המשפטים ובהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, לקבוע בצו, לגבי תאגיד בנקאי או גוף, כאמור בסעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון, הוראות בדבר בדיקת פרטי הזיהוי של צדדים לפעילות כלכלית אל מול פרטי הזיהוי של גורמים זרים מסייעים.

(ב) דיווחים שיתקבלו לפי סעיף זה ברשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור יישמרו במאגר המידע שהוקם לפי סעיף 28 לחוק איסור הלבנת הון; העברת מידע שהתקבל לפי סעיף זה או לצורך אכיפת הוראות סימן זה ממאגר המידע, תיעשה לפי הוראות חוק איסור הלבנת הון; הוראות סעיף 31 לחוק איסור הלבנת הון, יחולו גם על אדם שהגיע אליו מידע שהתקבל לפי סעיף זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

– חוק איסור הלבנת הון). סעיף האוסר לגלות זהות אדם שדיווח, בכפוף לסייגים האמורים באותו סעיף.

בדומה להוראות סעיף 48 לחוק איסור מימון טרור וסעיף 108 להצעת חוק המאבק בטרור, מוצע לאפשר לנגיד בנק ישראל ולשר המשפטים להוציא צווים לגורמים הפיננסיים המנויים בסעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון ולקבוע בהם חובות זיהוי, שמירת רישומים ודיווח כאמור בסעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון וכן חובות של בדיקת זהות צדדים לפעילות כלכלית אל מול פרטי הזיהוי של גורמים זרים מסייעים. כמו כן מוצע להחיל את הכללים בחוק איסור הלבנת הון הנוגעים להעברת מידע, פיקוח על קיום החובות והטלת עיצום כספי על הפרתן – גם לגבי חובות אלה.

בהצעות חוק הממשלה – התשע"א, עמ' 611 (להלן – הצעת חוק המאבק בטרור). ביחס לפעולה ברכוש הקשור לארגון טרור, ארגון טרור מוכרז או מעשה טרור.

העונש בצד הפרה של הוראה זו הוא שנת מאסר או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין (ר' לעניין זה סעיף 29(ב)). בהתאמה להוראות סעיף 11 לחוק איסור מימון טרור ולסעיף 22 להצעת חוק המאבק בטרור, מוצע לקבוע פטור מאחריות לאדם הפועל בתום לב כדי להימנע מביצוע עבירה לפי סעיף 29(א) (איסור ביצוע פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע) ופועל בהתאם להנחיות משטרת ישראל. לעניין גילוי ודיווח לפי סימן זה, מוצע להחיל את הוראות סעיף 25 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן

(ג) אחראי למילוי חובות בתאגיד בנקאי ובכל גוף המנוי בתוספת השלישית לחוק איסור הלבנת הון, שמונה לפי סעיף 8 לחוק האמור, יפעל גם לקיום החובות שיוטלו בצווים לפי סעיף קטן (א), על התאגיד או הגוף האמור, ולהדרכת העובדים לקיום החובות כאמור ולפיקוח על מילויין.

(ד) המפקחים שמונו לפי סעיף 11 ויד לחוק איסור הלבנת הון, יפקחו גם על ביצוע הוראות צווים לפי סעיף קטן (א), שעניינן חובות תאגיד בנקאי וכל גוף המנוי בתוספת השלישית לחוק האמור, ולשם כך יהיו נתונות להם הסמכויות לפי החוק האמור ויחולו הוראות פרק ד' 2 לחוק האמור.

(ה) הוראות סעיף 14 לחוק איסור הלבנת הון הקובעות עיצום כספי על הפרת הוראות לפי החוק האמור, יחולו גם לעניין הפרת הוראות צווים לפי סעיף קטן (א); הסמכויות הנתונות לוועדה להטלת עיצום כספי שהוקמה לפי סעיף 13 לחוק איסור הלבנת הון, יהיו נתונות לה גם לגבי מי שהפר את הוראות הצווים האמורים ולעניין עיצום כספי יחולו ההוראות לפי פרק ה' לחוק האמור.

(ו) הוטל עיצום כספי לפי סעיף זה ושולם העיצום, לא יוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף 29(ב) ביחס לאותו מעשה שבשלו הוטל העיצום הכספי.

(ז) על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראות צו לפי סעיף קטן (א), לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד, אף אם המעשה מהווה גם הפרה של צו לפי חוק איסור הלבנת הון.

סימן ב': הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כמקיים קשר עסקי עם איראן

הכרזה על תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן

9. (א) ועדת השרים תקבע בהכרזה (בסימן זה – תכריז), בהתאם להוראות סימן ג', כי גורם זר שהוא תאגיד מקיים קשר עסקי עם איראן (בחוק זה – תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן), בהתקיים כל אחד מאלה:

(1) ועדת השרים נוכחה, לאחר שהובאה לפנייה עמדת מטה הסנקציות, כי הגורם הזר מקיים קשר עסקי מהותי עם איראן;

(2) הגורם הזר הוכרז, בידי גוף מוסמך של מדינה זרה או בהחלטת מועצת הביטחון של האומות המאוחדות המנויה בתוספת, כמי שמקיים קשר עסקי מהותי עם איראן;

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) ועדת השרים נוכחה כי גורם זר שהוא תאגיד מקיים פעילות המהווה קשר עסקי מהותי עם איראן, כהגדרתו בסעיף 2 המוצע. בכך, מאמץ החוק המוצע את המנגנון הקבוע בסעיף 5 לחוק איסור השקעה. הכרזה לפי פסקה זו אינה תלויה בהכרזה על התאגיד מחוץ לישראל.

על פי המוצע, יוגדר "קשר עסקי מהותי עם איראן" בסעיף 2 המוצע, כפעילויות בתחומים כלכליים שהם בעלי משמעות מרכזית בכלכלה האיראנית, מתוך הבנה שהפעלת לחץ על תאגידים הפועלים בתחומים אלה באיראן, לטובתה או בשטחה, תהווה מנוף ללחץ כלכלי משמעותי על ממשלת איראן;

(2) התאגיד הוכרז בידי מדינה זרה (ובכלל זה גוף מוסמך של מדינה שהיא חלק מפרוצדורה של מדינות דוגמת מדינה בארצות הברית של אמריקה או גוף מוסמך של איחוד מדינות זרות) או בידי מועצת הביטחון של האו"ם בהחלטה המנויה בתוספת, כמקיים קשר עסקי מהותי עם איראן;

סימן ב': הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כמקיים קשר עסקי עם איראן

כללי מטרת סימן זה היא לאפשר הכרזה על תאגידים זרים המקיימים קשרים עסקיים עם איראן, לטובתה או בשטחה.

פרק זה מתבסס על חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008 (להלן – חוק איסור השקעה), שמוצע בהצעת חוק זו לבטלו (ר' לעניין זה דברי ההסבר לסעיף 38 להצעת החוק). אך מוצע להרחיב את האיסורים והמגבלות המוטלים על התאגידים המוכרזים.

סעיף 9 לסעיפים קטנים (א) ו-(ב)

בסעיף קטן זה קבועים התנאים להכרזה על תאגיד כמקיים קשר עסקי עם איראן, ואלה התנאים:

(3) נקבעה בידי גוף מוסמך של מדינה זרה, בעקבות הליך שנקט בה על פי דיניה, מגבלה על השקעה בגורם הזר בשל קשר כלכלי שהוא מקיים עם איראן, לטובתה או בשטחה.

(ב) הכרזות ועדת השרים לפי סעיף קטן (א)(3) תיעשה רק אם שר האוצר תמך בה.

(ג) הכריזה ועדת השרים על תאגיד כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, רשאית ועדת השרים, לאחר שהובאה לפנייה עמדת מטה הסנקציות, להכריז גם על גורם זר שהוא תאגיד השולט באותו תאגיד או נשלט בידי מי מהם כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, אף אם לא מתקיים לגביו תנאי מהתנאים המנויים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (א).

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאית ועדת השרים שלא להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, אף אם מתקיים לגביו תנאי מהתנאים המנויים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (א), אם מצאה לאחר שהובאה לפנייה עמדת מטה הסנקציות כי קיים אינטרס ציבורי שלא לעשות כן; החלטת ועדת השרים לפי סעיף קטן זה תינתן בכתב ותהיה מנומקת.

(ה) רשימת הגורמים שהוכרוזו כתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן תפורסם, בסמוך לאחר מועד ההכרזה, באתר האינטרנט של מטה הסנקציות, בשפה העברית, הערבית והאנגלית, ויפורטו בה, לגבי כל אחד מהגורמים הנכללים בה, פרטי זהותו והמועד שבו ניתנה לגביו ההכרזה.

(ו) ועדת השרים, באמצעות מטה הסנקציות, תמסור הודעה על הכרזה לפי סעיף זה למפקח על הבנקים בבנק ישראל, לממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, ליושב ראש הרשות לניירות ערך וליושב ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ד)

כדי לאפשר גמישות במתן הכרזות לפי סעיף 9(א) המוצע, מוצע להסמיך את ועדת השרים שלא להכריז על תאגיד כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, אף אם מתקיים לגביו תנאי מהתנאים המנויים בסעיף, אם מצאה כי קיים אינטרס ציבורי שלא לעשות כן. זאת, נוסף על סמכותה של ועדת השרים לפי סעיף 10 המוצע ליתן היתר להשקעה בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן.

לסעיפים קטנים (ה) ו-(ו)

מוצע לקבוע כי נוסף על פרסום קביעת ועדת השרים בקובץ התקנות, תתפרסם רשימת הגורמים שהוכרוזו כגורמים זרים מסייעים גם באתר האינטרנט של מטה הסנקציות, בשפה העברית, הערבית והאנגלית. הודעה על ההכרזה תימסר על ידי ועדת השרים, באמצעות מטה הסנקציות, גם למפקח על הבנקים בבנק ישראל, לממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, ליושב ראש הרשות לניירות ערך וליושב ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.

(3) נקבעה בידי גוף מוסמך של מדינה זרה, בעקבות הליך שנקט בה על פי דיניה, מגבלה על השקעה בו בשל העובדה שהוא מקיים קשר כלכלי עם איראן, לטובתה או בשטחה.

התנאים שבפסקאות (2) ו-(3) כאמור דומים לתנאים שבסעיף 6(א) ו-(ב) לחוק איסור השקעה, בהתאמה.

גם בחוק המוצע, כמו בחוק איסור השקעה, נקבע כי אימוץ הכרזה על תאגיד המקיים קשר כלכלי עם איראן, לטובתה או בשטחה, כאמור בפסקה (3), ייעשה רק אם שר האוצר, שהוא יושב ראש ועדת השרים, תמך בכך.

לסעיף קטן (ג)

כדי למנוע אפשרות שגורם זר שהוכרוז לפי סעיף 9(א) המוצע יעשה שימוש בתאגידים קשורים כדי לעקוף את ההכרזה עליו בישראל, מוצע להסמיך את ועדת השרים להכריז גם על תאגידים זרים הקשורים לו שנקבעו בסעיף קטן זה, כתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

איסור השקעה
בתאגיד המקיים
קשר עסקי עם
איראן והפסקת
השקעה קיימת

10. (א) מוסד פיננסי לא ישקיע בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, אלא אם כן התירה ועדת השרים לאחר שהובאה לפניו עמדת מטה הסנקציות, השקעה באותו תאגיד, ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ב) אדם שאינו מוסד פיננסי לא ישקיע בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, בסכום העולה על 100,000 שקלים חדשים, בין בפעולה אחת ובין בכמה פעולות המצטברות לסכום האמור בתוך תקופה של שישה חודשים, אלא אם כן התירה ועדת השרים לאחר שהובאה לפניו עמדת מטה הסנקציות, השקעה באותו תאגיד, ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ג) היתר לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) יכול שיהיה כללי או לסוגים של השקעות או להשקעה מסוימת; היתר כאמור יפורסם ברשומות.

(ד) ועדת השרים לא תיתן היתר לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), אלא אם כן מצאה כי קיים אינטרס ציבורי למתן היתר כאמור, ורשאית היא להתנות את מתן ההיתר בתנאים.

(ה) הכריזה ועדת השרים על גורם זר כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן ובמועד ההכרזה החזיק מוסד פיננסי ניירות ערך או זכויות אחרות באותו תאגיד, יודיע על כך למטה הסנקציות וימכור את החזקותיו כאמור בתאגיד הזר בתוך 90 ימים ממועד ההכרזה.

(ו) ועדת השרים רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד למכירת ההחזקות בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, כאמור בסעיף קטן (ה), בתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים כל אחת.

(ז) בסעיף זה, "מוסד פיננסי" – כל אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה ביד תאגיד – כפל הקנס האמור (ר' לעניין זה סעיף 29(ג)).

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ד)

בצד האמור לעיל, מוצע להסמיך את ועדת השרים להתיר השקעה בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן כאשר קיים אינטרס ציבורי לעשות כן, וזאת לכל סוגי ההשקעה, לסוגים של השקעות או להשקעה מסוימת, ורשאית ועדת השרים לקבוע תנאים למתן היתר כאמור.

לסעיפים קטנים (ה) ו-(ו)

מוצע לחייב מוסד פיננסי אשר החזיק ניירות ערך או זכויות אחרות בתאגיד ערב הכרותו כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, למכור את החזקותיו בתאגיד, בתוך 90 ימים ממועד ההכרזה. ועדת השרים רשאית, משיקולים מיוחדים שיירשמו, להאריך את התקופה למכירת החזקות כאמור בתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים כל אחת. מנגנון זה נועד לאזן בין זכות הקניין של המוסד הפיננסי ובין האיסור המוצע, ולאפשר גמישות במקרים המתאימים. יצוין כי בארצות הברית קיימים כמה חוקים מדינתיים הנקראים חוקי משיכת השקעה (divestment) שעניינם משיכת השקעות מתאגידים שהוכרו כמקיימים קשר עסקי עם איראן.

סעיף 10 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע איסור על השקעה בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן. איסור דומה קיים בסעיף 3(א) לחוק איסור השקעה, שמוצע, כאמור, לבטלו. הגדרת המונח "השקעה" היא רחבה וכוללת כל החזקה בנייר ערך או בזכות אחרת בתאגיד, או מתן הלוואה לתאגיד ובלבד שסכום הלוואה לא יפחת מחמישה אחוזים מהון העצמי של התאגיד.

לסעיף קטן (ב)

בשונה מההסדר הקיים בחוק איסור השקעה, מוצע להרחיב את תחולת האיסור שבחוק המוצע גם לאנשים פרטיים ולתאגידים שאינם מוסדות פיננסיים, אם ההשקעה היא בסכום העולה על 100,000 שקלים חדשים, בין בפעולה אחת ובין בכמה פעולות המצטברות לסכום האמור בתוך תקופה של שישה חודשים. זאת, כדי שהעבירה תחול רק ביחס למשקיעים משמעותיים ולא ביחס לכל אדם המשקיע סכומי כסף נמוכים, ייתכן אף בבלי דעת, למשל, באמצעות רכישה עצמאית של מניות בסכומים נמוכים.

מוצע לקבוע כי המפר את האיסור הקבוע בסעיף 10(א) או (ב) המוצע, דינו – שנת מאסר או כפל הקנס כאמור

(1) גוף מוסדי כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹⁰;

(2) תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹¹;

(3) מנהל קרן כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹².

11. (א) הגבלות על תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן ועל גורמים הקשורים לתאגיד הכריזה ועדת השרים על גורם זר כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן יחולו לגבי התאגיד, וכן לגבי מי ששולט באותו תאגיד או נשלט בידי מי מהם ולגבי מי שהוא בעל עניין בתאגיד או שהתאגיד הוא בעל עניין בו (בסעיף זה – גורמים הקשורים לתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן), הוראות אלה:

(1) לא תבצע עמם התקשרות לפי חוק חובת המכרזים ולא יוארך תוקפה של התקשרות כאמור;

(2) לא תינתן להם זכות כלכלית הניתנת על פי כל דין, לרבות רישיון או זיכיון, ולא תחודש לגביהם זכות כאמור;

(3) הם לא יהיו זכאים לסיוע ממשלתי שהיו זכאים לו לפי כל דין או נוהל.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאית ועדת השרים, לאחר שהובאה לפניו עמדת מטה הסנקציות, להתיר ביצוע פעולה מהפעולות המנויות בפסקאות (1) עד (3) של אותו סעיף קטן לגבי תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן או לגבי גורם מהגורמים הקשורים לתאגיד כאמור, אם מצאה כי קיים אינטרס ציבורי למתן ההיתר, ורשאית היא להתנות את מתן ההיתר בתנאים.

(ג) היתר לפי סעיף קטן (ב) יכול שיהיה כללי או לסוגים של פעולות או לפעולה מסוימת; היתר כאמור יפורסם ברשומות.

סימן ג': הוראות כלליות לעניין הכרזות לפי סעיפים 3 ו-9

12. הודעה על כוונה להכריז מצאה ועדת השרים, לאחר שהועברה אליה עמדת מטה הסנקציות, כי מתקיימים התנאים להכרזה על גורם זר כגורם זר מסייע לפי סעיף 3 או להכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן לפי סעיף 9, ובכוונה ועדת השרים להכריז עליו לפי אחד מהסעיפים האמורים, תמסור לגורם הזר הודעה על הכוונה להכריז כאמור ותפרסם הודעה על הכוונה כאמור (בסימן זה – הודעה על כוונה להכריז).

ד ב ר י ה ס ב ר

קיים אינטרס ציבורי לעשות כן, ורשאית ועדת השרים לקבוע תנאים למתן היתר כאמור.

סימן ג': הוראות כלליות לעניין הכרזות לפי

סעיפים 3 ו-9

כללי סימן זה מסדיר את ההליך שלפיו יוכרזו גורמים זרים לפי סימנים א' ו-ב' המוצעים. הליך ההכרזה שמוצע בפרק זה דומה לזה שהוצע בהצעת חוק המאבק בטרור.

סעיפים סעיפים אלה מסדירים את הליך ההכרזה. לפי **ע"ד 18** המוצע, מטה הסנקציות יאסוף מידע ממגוון המקורות הזמינים לו ויצביע על גורמים אשר על פי המידע שאסף ניתן להכריז עליהם לפי סימנים א'

סעיף 11 כדי להפעיל לחץ נוסף על תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן ולמנוע אפשרות שתאגיד כאמור יעשה שימוש בתאגידים קשורים כדי לעקוף את ההכרזה עליו בישראל, מוצע לקבוע סנקציות נוספות שיחולו על התאגיד וגם על גורמים הקשורים לאותו תאגיד שנקבעו בסעיף המוצע, שעיקרן מניעת אפשרות ליהנות מזכויות כלכליות שמקורן במדינת ישראל, ובהן התקשרות במכרזים, קבלת זיכיונות או רישיונות וקבלת סיוע כלכלי מהמדינה. יודגש, כי אין מטרת הסעיף להגביל זכויות לא כלכליות במהותן הניתנות לפי חוק, כגון רישיון נהיגה וכדומה.

עם זאת מוצע להסמיך את ועדת השרים להתיר ביצוע התקשרות במכרז לפי חוק חובת המכרזים, מתן זכות הניתנת על פי כל דין או מתן סיוע ממשלתי, כאשר

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

¹¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

¹² ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

13. (א) הרואה את עצמו נפגע מכוונה להכריז על גורם זר כאמור בסעיף 12, רשאי להגיש לוועדה המייעצת באמצעות מטה הסנקציות, בכתב, בקשה שלא להכריז כאמור, בתוך 30 ימים מיום פרסום ההודעה על כוונה להכריז (בסימן זה – בקשה שלא להכריז); בבקשה שלא להכריז יפרט המבקש את כל העובדות שעליהן הוא מבסס את בקשתו ויצרף את המסמכים שבידו הנוגעים לעניין.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאית הוועדה המייעצת להאריך את התקופה להגשת בקשה שלא להכריז האמורה באותו סעיף קטן, ובלבד שהוגשה לה באמצעות מטה הסנקציות, בקשה מנומקת לכך ומתקיים אחד מאלה:

(1) הוועדה המייעצת שוכנעה כי העיכוב בהגשת הבקשה היה משום שהמבקש לא ידע על הכוונה להכריז מטעמים שאינם תלויים בו, והבקשה הוגשה בתוך 21 ימים מיום שהכוונה להכריז הובאה לידיעת המבקש;

(2) הוועדה המייעצת מצאה כי הדבר מוצדק מטעמים אחרים שירשמו.

14. (א) הוועדה המייעצת תיתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו ולהציג לפניו מידע לביסוס טענותיו, בכתב או בעל פה, והיא רשאית לשם דיון בבקשה להזמין עדים ולדרוש שיומצאו לה מסמכים; הוועדה המייעצת רשאית להורות למבקש כי יסכם את טענותיו בכתב או בעל פה.

(ב) הוועדה המייעצת תנהל פרוטוקולים של דיוניה בבקשה שלא להכריז.

(ג) הדיונים של הוועדה המייעצת בבקשה שלא להכריז הם סודיים; הפרוטוקולים של הוועדה המייעצת והחלטותיה בבקשה כאמור הם חסויים, למעט חלקים בהם אשר לא כוללים מידע חסוי.

ד ב ר י ה ס ב ר

תבחן את כלל החומרים שלפניה ותחליט אם להכריז על הגורם הזה.

החלטת ועדת השרים להכריז על גורם זר לפי סימנים א' או ב' תתפרסם בקובץ התקנות. כך ייווצרו ודאות ומודעות לקיומה של ההכרזה, שכן החוק קובע כאמור איסורים בנוגע לפעילות מול גורם זר שניתנה לגביו הכרזה כאמור, שהמפר אותם עובר עבירה פלילית. רשימת הגורמים שהוכרו יפורסמו גם באתר האינטרנט של מטה הסנקציות (ר' לעניין זה סעיפים 3(ד) ו-9(ה)).

גם לאחר הכרזה רשאי מי שרואה את עצמו נפגע מההכרזה לבקש את ביטולה (להלן – בקשה לביטול הכרזה). הליך הדיון בבקשה זו יהיה דומה להליך המוצע לדיון בבקשה שלא להכריז לאחר פרסום ההודעה על כוונה להכריז. כמו כן, רשאית הוועדה המייעצת להחליט מיזומתה, או על פי המלצת מטה הסנקציות לפי סעיף 21, על ביטול הכרזה.

הכרזה על גורמים זרים כגורמים זרים מסייעים או כתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, מתבססת ומסתמכת, מטבע הדברים, במקרים רבים, על מידע חסוי. כדי לאפשר לוועדת השרים ולוועדה המייעצת לעשות את עבודתן באופן יעיל, מוצע לקבוע כי יוכלו לבסס את החלטותיהן על מידע חסוי וכי דיוניהן יהיו סודיים. כמו כן מוצע לקבוע כי הפרוטוקולים של הוועדה המייעצת ושל ועדת השרים הם חסויים, למעט חלקים בהם אשר לא כוללים מידע חסוי.

או ב'. לאחר שנבדק כי יש מידע המבסס הכרזה כאמור, יפנה למשרדי הממשלה ולרשויות הביטחון הנוגעים בדבר ויקבל את עמדותיהם באשר להכרזה (לעניין זה ר' גם דברי ההסבר לסעיף 27(ב)).

מטה הסנקציות יגבש את עמדתו לעניין הכרזה לפי סימנים א' או ב' ויעבירה בצירוף עמדות משרדי הממשלה ולרשויות הביטחון הנוגעים בדבר לוועדת השרים.

מצאה ועדת השרים כי יש מקום להכריז על גורם זר לפי סימנים א' או ב', תמסור הודעה לגורם הזר על הכוונה להכריז כאמור ותפרסם הודעה על כך, הכל בדרך ובמועד שיקבע שר האוצר בהסכמת ראש הממשלה ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בתקנות לפי סעיף 37(1).

מטרת שלב זה היא לאפשר למי שרואה את עצמו נפגע מכוונה ועדת השרים להכריז כאמור, לפנות לוועדה המייעצת באמצעות מטה הסנקציות, בבקשה מנומקת שלא להכריז כאמור בסימנים א' או ב' (להלן – בקשה שלא להכריז) ולקבל לצורך הגשת הבקשה כאמור את המידע שעליו התבססה ההודעה על כוונה להכריז, ככל שאינו מידע חסוי כמשמעותו בסעיף 19(א).

הוועדה המייעצת תבחן את הבקשה ותמסור לוועדת השרים את המלצתה המנומקת בבקשה שלא להכריז, והיא מוסמכת גם להזמין עדים ולדרוש מידע נוסף אשר היא סבורה שהוא רלוונטי לשם מתן המלצתה. ועדת השרים

15. (א) הוועדה המייעצת תמסור לוועדת השרים את המלצתה המנומקת בבקשה שלא להכריז, בצירוף המידע שהוצג לפניו לצורך גיבוש המלצתה כאמור וכל חומר נוסף הנמצא בידה והנוגע לעניין; המלצה כאמור תימסר לוועדת השרים בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 60 ימים ממועד הגשת הבקשה; ואולם רשאית הוועדה המייעצת, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, להאריך את התקופה למתן ההמלצה כאמור ככל שהדבר דרוש לה לצורך גיבוש המלצתה.
- (ב) החלקים בהמלצת הוועדה המייעצת אשר אינם כוללים מידע חסוי יישלחו למבקש, לא יאוחר משבעה ימים מיום מתן ההמלצה.
16. ועדת השרים תיתן את החלטתה בבקשה שלא להכריז בתוך 30 ימים מיום שהובאה לפניו המלצת הוועדה המייעצת כאמור בסעיף 15(א), ורשאית היא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את התקופה למתן ההחלטה כאמור בתקופות נוספות שלא יעלו על 30 ימים כל אחת; החלטת ועדת השרים לפי סעיף זה תינתן בכתב ותהיה מנומקת; העתק מהחלטת ועדת השרים ונימוקיה יומצא למבקש ואולם לא יומצאו למבקש חלקים מהחלטת ועדת השרים הכוללים מידע חסוי.
17. (א) הרואה את עצמו נפגע מהכרזה לפי סעיפים 3 או 9, רשאי להגיש בקשה בכתב לביטול ההכרזה לוועדה המייעצת, באמצעות מטה הסנקציות (בסימן זה – בקשה לביטול הכרזה); בבקשה יפרט המבקש את כל העובדות שעליהן הוא מבסס את בקשתו ויצרף את המסמכים שבידיו הנוגעים לעניין.
- (ב) הוראות סעיפים 14 עד 16 יחולו לגבי בקשה לביטול הכרזה, בשינויים המחויבים.
18. (א) מצאה ועדת השרים, מיוזמתה, לאחר שעינה בבקשה לביטול ההכרזה ובהמלצת הוועדה המייעצת באותה בקשה או לאחר שעינה בהמלצת מטה הסנקציות כאמור בסעיף 21, כי חדל להתקיים תנאי מהתנאים להכרזה לפי סעיפים 3 או 9, לפי העניין, או כי קיימים טעמים אחרים המצדיקים זאת, תבטל את ההכרזה שניתנה לפי הסעיפים האמורים.
- (ב) החליטה ועדת השרים על ביטול הכרזה לפי סעיף קטן (א), תעודכן הרשימה לפי סעיפים 3(ד) או 9(ה), לפי העניין, בסמוך לאחר החלטת הוועדה, ותינתן הודעה על החלטה כאמור לבעלי התפקידים המנויים בסעיף 3(ה).
19. (א) הזכאי להגיש בקשה שלא להכריז או בקשה לביטול הכרזה רשאי, לצורך הגשת הבקשה כאמור, לעיין במידע הנוגע להכרזה אשר הועבר לוועדת השרים על ידי מטה הסנקציות או אשר הועבר לוועדה המייעצת, ואולם לא יהיה רשאי לעיין במידע שלגביו קבע הגורם שהוא מקור המידע (בסעיף זה – מקור המידע), בתיאום עם מטה הסנקציות, כי גילוי עולול לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה או בשלום הציבור או בביטחונה, או לפגוע בעניין ציבורי חשוב אחר, וכי העניין שיש באיגלויו עדיף מהצורך לגלותו לשם בירור האמת ועשיית צדק (בסימן זה – מידע חסוי); בהעדר הסכמה בין מקור המידע למטה הסנקציות לעניין היותו של המידע מידע חסוי, תובא המחלוקת להכרעתו של ראש הממשלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים**
19 ו-20
- מוצע לקבוע כי מי שזכאי להגיש בקשה שלא להכריז או בקשה לביטול הכרזה, יהיה רשאי לעיין במידע הנוגע להכרזה אשר הועבר לוועדת השרים או לוועדה המייעצת,
- ואולם לא יהיה רשאי לעיין במידע שלגביו נקבע כי הוא מידע חסוי. הקביעה ולפיה מידע הוא מידע חסוי תיעשה בידי הגורם שהוא מקור המידע בתיאום עם מטה הסנקציות, בשל כך שגילוי עולול לפגוע בביטחון המדינה,

(ב) הכריע ראש הממשלה במחלוקת כאמור בסעיף קטן (א) כי מידע אינו מידע חסוי, רשאי מקור המידע בתיאום עם מטה הסנקציות, לבקש מהוועדה המייעצת או מוועדת השרים כי המידע האמור לא יובא בחשבון לצורך גיבוש המלצה של הוועדה המייעצת או לצורך קבלת החלטה של ועדת השרים, לפי העניין, לפי פרק זה; ביקש מקור המידע בתיאום עם מטה הסנקציות כאמור, לא יתחשבו הוועדה המייעצת וועדת השרים במידע האמור, והמידע לא יועבר למבקש.

20. (א) הוועדה המייעצת רשאית לעיין במידע חסוי לשם גיבוש המלצתה לפי סעיפים 15 ו-17(ב), ולבסס את המלצתה על מידע כאמור.

(ב) ביקשה הוועדה המייעצת לבסס את המלצתה כאמור בסעיף קטן (א) על מידע חסוי שהוצג לה, תודיע למבקש על כוונתה לעשות כן, ורשאית היא להעביר לו, בתיאום עם מקור המידע ועם מטה הסנקציות, תמצית של המידע החסוי, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע באינטרס שבשלו נקבע כי הוא מידע חסוי.

(ג) ועדת השרים רשאית לעיין במידע חסוי לשם גיבוש החלטתה לפי סעיפים 16 ו-17(ב), ולבסס את החלטתה על מידע כאמור.

21. אחת לשנתיים יבחן מטה הסנקציות את ההכרזות שניתנו לפי סעיפים 3 ו-9 ויבדוק אם מתקיימים התנאים להכרזה המנויים בסעיפים האמורים; מצא מטה הסנקציות כי חדל להתקיים תנאי מהתנאים כאמור, ימליץ לפני ועדת השרים לבטל את ההכרזה.

פרק ג': ועדת השרים, הוועדה המייעצת ומטה הסנקציות

סימן א': ועדת השרים

22. תוקם ועדת שרים, שתפקידיה יהיו כמפורט בחוק זה, ואלה חבריה:

- (1) שר האוצר, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;
- (2) שר החוץ;
- (3) שר האנרגיה והמים;

ד ב ר י ה ס ב ר

ורשאית היא להעביר לו, בתיאום עם מקור המידע ועם מטה הסנקציות, תמצית של המידע החסוי, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע באינטרס שבשלו נקבע כי הוא מידע חסוי.

21 סעיף מוצע לקבוע כי מטה הסנקציות יקיים אחת לשנתיים ביקורת תקופתית שבמסגרתה יבחן את תקפותן של הכרזות שנעשו לפי סימנים א' ו-ב' ובהתאם לצורך ימליץ לוועדת השרים לבטלן.

פרק ג': ועדת השרים, הוועדה המייעצת

ומטה הסנקציות

סימן א': ועדת השרים

בסימן זה מוקמת ועדת השרים שבסמכותה לקבוע הכרזות לפי פרק ב' המוצע. יושב ראש ועדת השרים הוא שר האוצר שהוא גם השר האחראי על החוק המוצע. חברי ועדת השרים הנוספים הם שרים שלהכרזות לפי פרק ב' עשויות להיות השלכות על עניינים שבאחריותם.

ביחסי החוץ שלה, בשלום הציבור או בביטחוננו או בעניין ציבורי חשוב אחר, וכי העניין שיש באי-גילוי עדיף מהצורך לגלותו לשם בירור האמת ועשיית צדק.

בהעדר הסכמה בין מקור המידע למטה הסנקציות לעניין היותו של המידע מידע חסוי, תובא המחלוקת להכרעתו של ראש הממשלה.

כמו כן לא יימסר לעיונו של מי שזכאי להגיש בקשה שלא להכריז או בקשה לביטול הכרזה, מידע שלגביו ביקש הגורם שהוא מקור המידע כי הוא לא יילקח בחשבון לצורך גיבוש המלצת הוועדה המייעצת וועדת השרים, זאת, הואיל ומידע זה ממילא לא שימש תשתית ראייתית בגיבוש המלצת הוועדה המייעצת או ועדת השרים, הרי שאין עוד מקום להציגו למבקש.

20 סעיף כאמור, הוועדה המייעצת רשאית לבסס את המלצתה על מידע חסוי. מוצע לקבוע כי אם ביקשה הוועדה המייעצת לבסס את המלצתה על מידע חסוי שהוצג לה, תודיע למבקש על כוונתה לעשות כן

(4) שר התעשייה המסחר והתעסוקה;

(5) שר המשפטים;

(6) שר הביטחון.

23. סדרי עבודת ועדת השרים
(א) יושב ראש ועדת השרים יכנס את ועדת השרים לישיבות כל אימת שיראה צורך בכך או לפי המלצת מטה הסנקציות.

(ב) הדיונים של ועדת השרים הם סודיים; הפרוטוקולים של ועדת השרים והחלטותיה הם חסויים, למעט חלקים בהם אשר לא כוללים מידע חסוי.

סימן ב': הוועדה המייעצת

24. מינוי הוועדה המייעצת ותפקידיה
שר המשפטים ימנה ועדה מייעצת, בת שלושה חברים, שתפקידיה יהיו כמפורט בחוק זה, ואלה חבריה:

(1) שופט בדימוס של בית המשפט העליון או של בית משפט מחוזי, שימונה על פי המלצת נשיא בית המשפט העליון, והוא יהיה יושב ראש הוועדה המייעצת;

(2) משפטן הכשיר לשמש שופט של בית משפט מחוזי, שימונה על פי המלצת נשיא בית המשפט העליון;

(3) חבר בעל רקע מדיני או ביטחוני וידע בתחום האיראני, שימונה בידי ראש הממשלה.

25. איסור ניגוד עניינים
(א) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת ולא יכהן בה כחבר, מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה המייעצת לבין עניין אחר או תפקיד אחר שלו.

(ב) חבר הוועדה המייעצת יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות הוועדה המייעצת, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה המייעצת לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה המייעצת לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא כאמור, גם מחוץ לישיבות הוועדה המייעצת.

(ג) בסעיף זה –

“עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין אישי של גוף שהוא או קרובו בעלי עניין, בעלי שליטה או נושאי משרה בו;

“קרוב” – בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח או אחות, או בן זוג או ילדו של כל אחד מאלה, לרבות בשל אימוץ, וכן כל אדם אחר שיש לו כלפיו קרבה או זיקה אישית, כלכלית או פוליטית.

ד ב ר י ה ס ב ר

המשפט העליון; חבר בעל רקע מדיני או ביטחוני וידע בתחום האיראני, שימונה בידי ראש הממשלה.

מוצע לקבוע כי לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת ולא יכהן בה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה המייעצת לבין עניין אחר או תפקיד אחר שלו. כמו כן מוצע לקבוע שחבר הוועדה המייעצת לא יטפל בנושאים שבהם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים.

סימן ב': הוועדה המייעצת

בסימן זה מוסדר מינוי הוועדה המייעצת שבסמכותה להמליץ לוועדת השרים בנוגע לבקשה שלא להכריז ובנוגע לבקשה לביטול הכרזה. חברי הוועדה המייעצת הם: שופט בדימוס של בית המשפט העליון או של בית משפט מחוזי, שימונה על פי המלצת נשיא בית המשפט העליון, והוא יהיה יושב ראש הוועדה; משפטן הכשיר לשמש שופט של בית משפט מחוזי, שימונה על פי המלצת נשיא בית

סימן ג': מטה הסנקציות

26. לשם קידום מטרותיו של חוק זה יוקם במשרד האוצר מטה סנקציות שתפקידו יהיו כמפורט בחוק זה.

27. (א) מטה הסנקציות יורכב מוועדת היגוי, וכן מעובדי המטה אשר יבצעו את עבודת המטה השוטפת, ובהם ראש המטה שימונה בידי שר האוצר בהתייעצות עם ראש הממשלה.

(ב) ועדת ההיגוי תכון את פעילותו של מטה הסנקציות ותהיה אחראית לגבש את עמדת מטה הסנקציות לעניין הכרזות על גורמים זרים לפי סעיפים 3 או 9 ולעניין מתן היתרים לפי סעיפים 4(א), 5(ב), 10(א) או 11(ב), ולהביאה לפני ועדת השרים; עמדה זו תגובש לאחר שהובאו לפני ועדת ההיגוי עמדות משרדי הממשלה ורשויות הביטחון הנוגעים בדבר.

(ג) חברי ועדת ההיגוי של מטה הסנקציות יהיו עובדי המדינה, כמפורט להלן:

(1) נציג משרד ראש הממשלה שימונה בידי ראש הממשלה, והוא יהיה יושב ראש ועדת ההיגוי;

(2) נציג משרד האוצר שימונה בידי שר האוצר;

(3) נציג משרד החוץ שימונה בידי שר החוץ;

(4) נציג משרד המשפטים שימונה בידי שר המשפטים;

(5) נציג משרד האנרגיה והמים שימונה בידי שר האנרגיה והמים;

(6) נציג משרד התעשייה המסחר והתעסוקה שימונה בידי שר התעשייה המסחר והתעסוקה;

(7) נציג בנק ישראל שימונה בידי נגיד בנק ישראל;

(8) נציג משרד הביטחון שימונה בידי שר הביטחון;

(9) נציג המטה לביטחון לאומי שימונה בידי ראש המטה לביטחון לאומי;

(10) נציג משטרת ישראל שימונה בידי השר לביטחון הפנים.

28. (א) לשם מילוי תפקידו מטה הסנקציות לפי חוק זה, רשאי עובד מטה הסנקציות סמכות לקבלת מידע ושמירת המידע – שהוסמך לכך בידי שר האוצר –

(1) לדרוש מכל הנוגע בדבר למסור כל מידע שיש בו כדי לסייע למטה הסנקציות במילוי תפקידו לפי חוק זה;

ד ב ר י ה ס ב ר

הסנקציות ולגבש את עמדת מטה הסנקציות לעניין הכרזות ומתן היתרים, לפי פרק ב', ולהביאה לפני ועדת השרים.

מוצע כי ועדת ההיגוי תציג לפני ועדת השרים את הטעמים להכרזה, לאי-הכרזה, לביטול הכרזה או למתן היתרים לפי פרק ב', ותשקף את האינטרסים הממשלתיים השונים הנוגעים לעניינים אלה.

בוועדת ההיגוי של מטה הסנקציות חברים נציגיהם של גורמים ממשלתיים שלהכרזות ולהיתרים לפי פרק ב' עשויות להיות השלכות על עניינים שבאחריותם.

סימן ג': מטה הסנקציות

סעיפים
26 עד 28 לשם קידום מטרותיו של חוק זה, מוצע לתת מעמד חוקי למטה הסנקציות הפועל כבר כיום במשרד האוצר. מטה הסנקציות מורכב מוועדת היגוי שתפקידה לכוון את פעילות המטה ולגבש את מדיניותו, ומעובדי המטה, שהם עובדי מדינה, ובהם ראש המטה אשר ימונה בידי שר האוצר בהתייעצות עם ראש הממשלה, האחראים על פעילותו השוטפת של המטה. תפקיד ועדת ההיגוי הוא לכוון את פעילותו של מטה

- (2) לפנות למשרד ממשלתי או לרשות ביטחון בבקשה לקבל מידע שיש בו כדי לסייע למטה הסנקציות למילוי תפקידיו לפי חוק זה.
- (ב) מידע כאמור בסעיף קטן (א)2) יימסר למטה הסנקציות ויישמר בו בהתאם לכללי אבטחת מידע שייקבעו בהסכמת הקצין המוסמך כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998¹⁵ או בהסכמת אחד מאלה, לפי העניין:
- (1) לגבי צבא הגנה לישראל – מי שהסמיך ראש המטה הכללי בצבא הגנה לישראל, לעניין זה, בפקודות הצבא;
- (2) לגבי שירות בתי הסוהר – מי שהסמיך נציב שירות בתי הסוהר, לעניין זה, בפקודות הנציבות;
- (3) לגבי הרשות להגנה על עדים – ראש הרשות או עובד בכיר ברשות שהוסמך על ידו לעניין זה.
- (ג) בלי לגרוע מהוראות כל דין, עובד מטה הסנקציות, בעבר או בהווה, לא ימסור מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו למי שאינו מוסמך לקבלו, אלא אם כן נדרש לכך כדין.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאים משרד ממשלתי או רשות ביטחון שלא למסור מידע שנדרשו למסור לפי סעיף קטן (א), מטעמי סודיות או ביטחון המדינה.
- (ה) ראה עובד משרד ממשלתי או עובד רשות ביטחון, כי קיים ברשותו מידע שהוא סבור שיש בו כדי לסייע למטה הסנקציות למילוי תפקידיו לפי חוק זה, רשאי הוא להעביר את המידע לעובד מטה הסנקציות שהוסמך לפי סעיף קטן (א)2), בכפוף לנהלים שייקבעו בעניין בכל משרד ממשלתי או רשות ביטחון.

פרק ד': עונשין וסמכויות אכיפה

29. (א) המקיים עם גורם זר מסייע פעילות כלכלית אשר לגביה לא ניתן היתר או שלא בהתאם לתנאי ההיתר, בניגוד להוראות סעיף 4(א) או (ד), דינו – מאסר שלוש שנים או קנס פי שלושה מהקנס האמור בסעיף 61(א)4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור.
- (ב) מי שלא מסר דיווח לפי הוראות סעיף 6, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)3) לחוק העונשין.

ד ב ר י ה ס ב ר

גוף מודיעין או גוף חוקר, יש הכרח בהסתמכות על מידע המצוי בידי גורמים ממשלתיים אחרים.

נוכח רגישותו של המידע, מוצע לקבוע כי מידע שיימסר כאמור, יישמר בהתאם לכללי אבטחת מידע שייקבעו בהסכמת הקצין המוסמך כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998, או בהסכמת גורם אחר שנקבע בסעיף 28(ב). כמו כן מוצע לקבוע כי עובד מטה הסנקציות שקיבל מידע כאמור לא ימסור אותו למי שאינו מוסמך לקבלו, אלא אם כן נדרש לכך כדין.

פרק ד': עונשין וסמכויות אכיפה

סעיף 29 כאמור, מוצע לקבוע כי מי שמפר איסור או חובה הקבועים בפרק ב' לחוק (איסור קיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע, איסור השקעה בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן או חובת דיווח על

לשם מילוי תפקידו של מטה הסנקציות, מוצע לתת לעובד מטה הסנקציות ששר האוצר הסמיכו לשם כך, את הסמכות לדרוש מידע ממשרד ממשלתי ומרשות ביטחון. מידע כאמור יימסר למטה הסנקציות על פי דרישתו, אלא אם כן לא ניתן למסור אותו מטעמי סודיות או ביטחון המדינה. כמו כן מוצע לקבוע כי עובד משרד ממשלתי או עובד רשות ביטחון שקיים ברשותו מידע שהוא סבור כי יש בו כדי לסייע למטה הסנקציות למילוי תפקידיו לפי חוק זה, רשאי להעביר את המידע לעובד מטה הסנקציות שהוסמך לכך, בכפוף לנהלים שנקבעו לעניין זה בכל משרד ממשלתי או רשות ביטחון.

מידע זה חיוני ביותר כדי לאפשר למטה הסנקציות למלא את תפקידיו לפי חוק זה, שכן בהיותו גוף מטה שאינו

¹⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

(ג) המשקיע בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן, בלי שניתן היתר לכך או שלא בהתאם לתנאי ההיתר, בניגוד להוראות סעיף 10(א), (ב) או (ה), דינו – מאסר שנה או כפל הקנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור.

אחריות נושא
משרה בתאגיד

30. (א) נושא משרה בתאגיד יפקח ויעשה כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 29, בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין; לענין זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 29 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חוקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

חילוט לאחור
הרשעה

31. (א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 29, יצווה בית המשפט, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש, יחולט רכוש כמפורט להלן:

- (1) רכוש הקשור לעבירה שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו של הנידון;
- (2) רכוש של הנידון שהוא שווה ערך לרכוש הקשור לעבירה, כמשמעותו בפסקה (2) להגדרה "רכוש הקשור לעבירה".

(ב) הוראות סעיפים 6, 9 עד 13, 18 עד 20 ו-28 עד 30 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, יחולו לענין חילוט לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים.

חילוט שלא
בעקבות הרשעה

32. (א) בית משפט מחוזי רשאי, על פי בקשה של פרקליט מחוז, לצוות על חילוט רכוש בהליך אזרחי, בין אם הורשע או הואשם אדם בעבירה לפי סעיף 29, ובין אם לאו, אם נוכח כי הרכוש הוא רכוש הקשור לעבירה כמשמעותו בפסקה (2) להגדרה "רכוש הקשור לעבירה".

(ב) הוראות סעיפים 15, 18 עד 20 ו-28 עד 30 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, יחולו על חילוט לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים.

סמכויות חיפוש
והפיסה

33. סמכויות החיפוש וההפיסה לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹⁴, יחולו, בכפוף להוראות חוק זה ובשינויים המחויבים, גם לענין רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי פרק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע שני מסלולי חילוט: חילוט לאחר הרשעה בהתייחס לכל רכוש הקשור לעבירה, וחילוט שלא בעקבות הרשעה (חילוט אזרחי) בהתייחס לחילוט פירות העבירה (כהגדרתם בפסקה 2 להגדרה "רכוש הקשור לעבירה" שבסעיף 2 המוצע). הוראות חילוט דומות מצויות בחוק איסור הלבנת הון, בפקודה למניעת טרור, התש"ח-1948, ובחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג – 2003 (להלן – חוק מאבק בארגוני פשיעה). מוצע להחיל את הוראות החילוט בחוק מאבק בארגוני פשיעה, ובהן סמכות החילוט, סדרי הדין והסייגים לחילוט. תפיסת הרכוש עד לחילוטו הסופי תיעשה מכוח פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, ולא יחולו הוראות הסעדים הזמניים בחוק מאבק בארגוני פשיעה, וזאת כדי למנוע כפל דינים על תפיסת הרכוש.

פעולה שחשודה כי מהווה הפרה של החוק עובר עבירה פלילית.

סעיף 30 מוצע לקבוע חובה על נושא משרה בתאגיד לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 29 המוצע, בידי התאגיד או בידי עובדי התאגיד. מוצע כי ביצוע עבירה לפי סעיף 29 המוצע יהווה חוקה כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובת הפיקוח שלו. עם זאת, ניתן לסתור חוקה זו אם יוכיח נושא המשרה כי עשה כל שניתן כדי למנוע את ביצוע העבירה.

סעיפים מוצע לקבוע הוראות המאפשרות חילוט רכוש עד 33 הקשור לעבירה לפי סעיף 29 המוצע.

חשיבותן של הוראות החילוט היא בפגיעה בתמריץ הכלכלי לביצוע העבירות, וכדי שלא ייצא חוטא נשכר.

¹⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 284.

פרק ה': שונות

- תחולת הוראות על המדינה 34. הוראות סעיפים 4 ו-10 יחולו גם על המדינה.
- שמירת דינים 35. אין באמור בחוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר, ובכלל זה פקודת המסחר עם האויב, 1939.
- שינוי התוספת 36. ראש הממשלה רשאי, בצו, בהתייעצות עם שר האוצר, לשנות את התוספת.
- ביצוע ותקנות 37. (א) שר האוצר ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי, בהסכמת ראש הממשלה ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות בעניינים אלה:
- (1) הדרכים והמועדים למתן הודעות לפי סימן ג' בפרק ב';
 - (2) סדרי העבודה של מטה הסנקציות;
 - (3) סדרי הדיונים של הוועדה המייעצת, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
- (ב) שר המשפטים רשאי, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר סדרי דין בעניין בקשה לצו חילוט בהליך פלילי או אזרחי לפי הוראות פרק ד', וכן בעניין הליכים לשמיעת התנגדויות לחילוט, בקשה למתן סעדים לשמירת רכוש, עיון חוזר וערעור, והדרכים למימוש החילוט, לניהול הנכסים ולמתן הודעות לטוענים לזכות ברכוש.
- ביטול חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008¹⁵-בטל. 38. חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008¹⁵-בטל.
- תיקון חוק איסור הלבנת הון 39. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, בתוספת הראשונה, אחרי פסקה (ד18) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

הממונה על ביצועו של חוק זה, ולהסמיכו בהסכמת ראש הממשלה ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

נוסף על כך לנוכח הסדר החילוט המוצע בחוק, מוצע להסמיך את שר המשפטים להתקין תקנות לעניין חילוט לפי פרק ד', בדומה להסמכה שבסעיף 34 לחוק המאבק בארגוני פשיעה. הסמכה זו תאפשר לקבוע סדרי דין וכן הסדרים אחרים בעניין לרבות כאלה הנדרשים לשם הטיפול ברכוש לאחר מתן צו החילוט הסופי ומימוש.

סעיף 38 סימן ב' בפרק ב' המוצע קובע הסדר הדומה במהותו להסדר הקבוע בחוק איסור השקעה. אשר על כן מוצע לבטל את החוק האמור, עם כניסתו לתוקף של החוק המוצע.

נוסח חוק איסור השקעה מובא בנספח לדברי ההסבר.

סעיף 39 מוצע לקבוע את העבירה של איסור קיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע הקבועה בסעיף 29(א) המוצע, כעבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון. עבירת מקור היא עבירה על חוק אחר היכולה לשמש בסיס להוכחת העבירה של הלבנת הון, כך שביצוע פעולה

פרק ה': שונות

סעיף 34 מוצע לקבוע כי הסעיפים הקובעים איסור על פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע (סעיף 4 המוצע) ואיסור השקעה בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן (סעיף 10 המוצע), יחולו גם על המדינה.

סעיף 35 מוצע לקבוע כי הוראות החוק המוצע לא יגרעו מהוראות כל דין אחר, ובכלל זה פקודת המסחר עם האויב, 1939 (להלן – פקודת המסחר עם האויב). זאת כדי להבהיר כי העבירות בחוק המוצע חלות לצד העבירות לפי פקודת המסחר עם האויב, שלפיה ניתן להעמיד לדין גורמים ישראלים בשל סחר שהם מקיימים עם האויב באופן ישיר או עקיף מתוך מודעות לטיב הפעולה.

סעיף 36 מוצע להסמיך את ראש הממשלה, בהתייעצות עם שר האוצר, להוסיף לרשימת ההחלטות של מועצת הביטחון של האו"ם המנויות בתוספת, המהוות אחד התנאים להכרזה לפי פרק ב' המוצע, או לגרוע ממנה.

סעיף 37 נוכח אופיין הכלכלי של הסנקציות שנקבעו לפי חוק זה לגבי גורמים זרים שלגביהם ניתנה הכרזה לפי פרק ב', מוצע לקבוע כי שר האוצר הוא השר

¹⁵ ס"ח התשס"ח, עמ' 444.

"(18ה) עבירה לפי סעיף 29(א) לחוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב – 2012";

תיקון פקודת
המסחר עם האויב

40. בפקודת המסחר עם האויב, 1939 –

(1) בסעיף 3(1) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום "שבע שנים או לקנס, או למאסר ולקנס כאחד, או" יבוא "עשר שנים או קנס פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בפקודה זו – חוק העונשין), ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור";

(ב) פסקת משנה (ב) – תימחק;

(2) אחרי סעיף 5 יבוא:

"חובות דיווח 45. (א) התבקש אדם לסחור במהלך עסקיו או במילוי תפקידו, והיה לאותו אדם חשד סביר כי הסחר הוא עם האויב, או סחר אדם והיה לו במועד ביצוע הסחר או בתוך שישה חודשים מהמועד האמור חשד סביר כאמור, ידווח על כך למשטרת ישראל.

(ב) דיווח לפי סעיף קטן (א) אינו גורע מחובת הדיווח לפי סעיף 45ג, לפי סעיף 6 לחוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012, לפי סעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (בפקודה זו – חוק איסור הלבנת הון), ולפי סעיפים 10 ו-48 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (1)(א)

כמו כן מוצע למחוק מפקודת המסחר עם האויב את פסקה (1)(ב) של סעיף 3 הואיל וכיום הגשת כתב אישום בעבירה של מסחר עם האויב לפי הפקודה נעשית רק לפי פסקה (1)(א) האמורה.

וזה נוסחה של פסקה (1)(ב) של סעיף 3 לפקודת המסחר עם האויב, שמוצע למחקה:

"עונשים על המסחר עם האויב"

3. (1) כל הסוחר או מנסה לסחור עם אויב כמשמעותו בפקודה זו יאשם בעבירה על מסחר עם האויב, ויהיה צפוי, בצאתו חייב בדין –

.....

(ב) אם נידון עפ"י הוראות פקודת שיפוט בתי משפט השלום, 1935, למאסר שלא יעלה על שתי שנים או לקנס שלא יעלה על מאתיים לירות, או לאותם מאסר וקנס כאחד;

לפסקה (2)

בדומה למוצע בסעיפים 6 עד 8 לחוק זה, מוצע לאמץ את משטר הלבנת ההון ולהחיל חובות דיווח, פטור מאחריות והגבלות על גילוי ודיווח והחלה של הוראות מחוק איסור הלבנת הון, על סחר עם האויב בניגוד להוראות פקודת המסחר עם האויב.

ברכוש הקשור לעבירה במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו, מהווה עבירת הלבנת הון.

רשימת עבירות המקור בחוק איסור הלבנת הון כוללת עבירות פליליות חמורות וכן עבירות בעלות אופי מסחרי (כגון: עבירה על פקודת הסמים המסוכנים, עבירות של סחר בלתי חוקי בנשק, עבירות גניבת רכב, עבירות זיוף כספים וכדומה). מאחר שהעבירה של קיום פעילות כלכלית עם גורם זר מסייע היא עבירה שהמניע שלה הוא הפקת רווח כלכלי, קיימת הצדקה לקבוע אותה כעבירת מקור בחוק איסור הלבנת הון.

סעיף 40 סעיף 3 לפקודת המסחר עם האויב קובע את העונשים על מסחר עם האויב.

לפסקה (1)(א)

בשל המשמעות החמורה של סחר עם האויב, ובכלל זה סחר עם איראן, ובמיוחד כשסחר כאמור מתבצע מתוך מודעות לטיב הפעולה ולתרומתה לאויב, מוצע לתקן את פסקה (1)(א) של הסעיף האמור ולהחמיר את עונשו של מי שסוחר עם האויב או לטובתו, מ-7 שנות מאסר ל-10 שנות מאסר או קנס פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור.

(ג) דיווח כאמור בסעיף קטן (א) יכלול כל מידע הידוע למדווח והנוגע לעניין, ויימסר סמוך ככל האפשר, בנסיבות העניין, למועד שבו היה לאותו אדם חשד סביר להניח כאמור באותו סעיף קטן.

(ד) דרכי הדיווח והמועדים לפי סעיף זה יהיו בהתאם לדרכי הדיווח והמועדים שנקבעו לפי סעיפים 6(ב) ו-7(ה) לחוק איסור הלבנת הון, אלא אם כן קבעו אחרת השרים האמורים באותם סעיפים לאחר התייעצות כאמור באותם סעיפים.

(ה) לא מסר אדם דיווח לפי הוראות סעיף זה, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין.

55. (א) אי-עשיית סחר, מחדל אחר או מעשה, שנעשו בתום לב כדי להימנע מעבירה לפי פקודה זו, וכן דיווח או גילוי שנעשו בתום לב לצורך קיום הוראות פקודה זו, ופעולה בהתאם להנחיות משטרת ישראל, אין בהם הפרה של חובת סודיות ונאמנות או של חובה אחרת לפי כל דין או הסכם, ומי שעשה או שנמנע מעשייה כאמור, לא יישא באחריות פלילית, אזרחית או משמעתית בשל המעשה או המחדל; הוראות סעיף 24(ב) ו-7(ג) לחוק איסור הלבנת הון יחולו לעניין מעשה או מחדל לפי סעיף קטן זה.

פטור מאחריות והגבלות על גילוי ודיווח

(ב) סעיף 25 לחוק איסור הלבנת הון יחול לעניין גילוי ודיווח לפי הוראות פקודה זו, בשינויים המחויבים.

55. (א) הסמכויות הנתונות לנגיד בנק ישראל ולשר המשפטים להוציא צווים לשם אכיפתו של חוק איסור הלבנת הון, כאמור בסעיף 7 לחוק האמור, יהיו נתונות להם גם לשם אכיפת הוראות פקודה זו, וכן יהיה רשאי כל אחד מהם, בהסכמת שר המשפטים ובהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, לקבוע בצו, לגבי תאגיד בנקאי או גוף, כאמור בסעיף 7 לחוק איסור הלבנת הון, הוראות בדבר בדיקת פרטי זיהוי של צדדים לסחר אל מול פרטי הזיהוי של גורמים היכולים להיות מזוהים כאויבים.

תחולת חוק איסור הלבנת הון

(ב) דיווחים שיתקבלו לפי סעיף זה ברשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור יישמרו במאגר המידע שהוקם לפי סעיף 28 לחוק איסור הלבנת הון; העברת מידע שהתקבל לפי סעיף זה או לצורך אכיפת הוראות פקודה זו ממאגר המידע, תיעשה לפי הוראות חוק איסור הלבנת הון; הוראות סעיף 31א לחוק איסור הלבנת הון, יחולו גם על אדם שהגיע אליו מידע שהתקבל לפי סעיף זה.

(ג) אחראי למילוי חובות בתאגיד בנקאי ובכל גוף המנוי בתוספת השלישית לחוק איסור הלבנת הון, שמונה לפי סעיף 8 לחוק האמור, יפעל גם לקיום החובות שיוטלו בצווים לפי סעיף קטן (א) על התאגיד או הגוף האמור, ולהדרכת העובדים לקיום החובות כאמור ולפיקוח על מילויין.

(ד) המפקחים שמונו לפי סעיף 11 לחוק איסור הלבנת הון, יפקחו גם על ביצוע הוראות צווים לפי סעיף קטן (א). שעניינן חובות תאגיד בנקאי וכל גוף המנוי בתוספת השלישית לחוק האמור, ולשם כך יהיו נתונות להם הסמכויות שלפי החוק האמור ויחולו הוראות פרק ד' 2 לחוק האמור.

(ה) הוראות סעיף 14 לחוק איסור הלבנת הון הקובעות עיצום כספי על הפרת הוראות לפי החוק האמור, יחולו גם לעניין הפרת הוראות צווים לפי סעיף קטן (א); הסמכויות הנתונות לוועדה להטלת עיצום כספי שהוקמה לפי סעיף 13 לחוק איסור הלבנת הון, יהיו נתונות לה גם לגבי מי שהפר את הוראות הצווים האמורים ולעניין עיצום כספי יחולו ההוראות לפי פרק ה' לחוק האמור.

(ו) הוטל עיצום כספי לפי סעיף זה ושולם העיצום, לא יוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף 5א בשל אותו מעשה שבשלו הוטל העיצום הכספי.

(ז) על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראות צו לפי סעיף קטן (א), לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד, אף אם המעשה מהווה גם הפרה של צו לפי חוק איסור הלבנת הון.

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

41. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁶, בתוספת הראשונה, פרט 34 – יימחק.

42. תחילתו של חוק זה, למעט פרק ג' וסעיף 40, ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף 37(א)(1).

תוספת

(סעיפים 3(א)(2) ו-9(א)(2))

החלטות מועצת הביטחון של האומות המאוחדות

1. Non-proliferation 1737 (2006)
2. Non-proliferation 1747 (2007)
3. Non-proliferation 1803 (2008)
4. Non-proliferation 1929 (2010)

דברי הסבר

עצמו, במאטריה שהיא ביטחונית, רגישה מורכבת ודחופה במיוחד, ולנוכח העובדה שגם החלטות לפי חוקים אחרים העוסקים במאטריה דומה (חוק איסור מימון טרור והצעת חוק הטרור) מובאות לביקורת שיפוטית לפני בג"צ.

סעיף 42 מוצע כי תחילתו של החוק המוצע, למעט הוראות פרק ג' שעניינן הסדרת הקמת מטה הסנקציות וועדת השרים ומינוי הוועדה המייעצת ואיסוף מידע בידי מטה הסנקציות לצורך הכרזות עתידיות, תהיה עם התקנת תקנות בנוגע לדרכים והמועדים למתן הודעות לפי סימן ג' בפרק ב' לחוק המוצע.

סעיף 41 עקב ביטול חוק איסור השקעה, כמוצע בסעיף 38 להצעת החוק, מוצע לבטל את פרט 34 בתוספת השלישית לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, המסמיכה את בית המשפט לעניינים מינהליים לדון בעתירה על החלטות של רשות מינהלית לפי חוק איסור השקעה.

לעניין הביקורת השיפוטית על החלטות של רשות מינהלית לפי חוק זה, לא ייקבע, לעת עתה, מסלול מיוחד, ומשכך הן יהיו נתונות לביקורת שיפוטית של בג"צ. זאת, בין השאר, נוכח העובדה שההחלטות שבהן מדובר הן החלטות ועדת השרים והחלטות של ראש הממשלה

¹⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

נספח לדברי ההסבר

לפחות סכום בשקלים חדשים השווה לעשרים מליון דולר של ארצות הברית של אמריקה או סכום אחר שקבע שר האוצר לפי הוראות סעיף 10, והכל בעסקה בתחום האנרגיה או עם תאגיד הקשור לפיתוח נשק בלתי קונבנציונלי על ידי איראן;

"תאגיד" – לרבות תאגיד השולט בו או מי שנשלט בידי מי מהם ובלבד שהוא כולל ברשימה לפי סעיף 3;

"השר – שר האוצר.

איסור השקעה ומכירת החזקות

3. (א) מוסד פיננסי לא ישקיע בתאגיד הנכלל ברשימה שפרסמה הוועדה (להלן – הרשימה).

(ב) השקיע מוסד פיננסי בתאגיד, ולאחר מכן נכלל התאגיד ברשימה, יודיע על כך לוועדה וימכור את החזקותיו בתאגיד בתוך תשעים ימים מיום שפרסמה הוועדה את הכללת התאגיד ברשימה; בסעיף זה, "השקעה" – למעט הלוואה כאמור בהגדרה "השקעה".

(ג) הוועדה רשאית להאריך את המועד למכירת החזקות כאמור בסעיף קטן (ב) בשישים ימים נוספים מטעמים מיוחדים שיירשמו, וכן רשאית היא, באישור השר, להאריך לתקופה קצובה נוספת.

ועדת יישום

4. (א) תוקם ועדה ליישום הוראות חוק זה, ואלה חבריה:

(1) עובד משרד האוצר שימנה השר, והוא יהיה היושב ראש ולו קול מכריע במקרה של דעות שקולות;

(2) שני עובדי משרד ראש הממשלה, שימנה ראש הממשלה;

(3) עובד משרד החוץ, שימנה שר החוץ;

(4) עובד משרד הביטחון, שימנה שר הביטחון;

(5) עובד משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, שימנה שר התעשייה המסחר והתעסוקה;

(6) עובד הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, שימנה ראש הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור;

(7) עובד רשות ניירות ערך, שימנה יושב ראש רשות ניירות ערך;

(8) עובד בנק ישראל שימנה נגיד בנק ישראל.

(ב) לענין תאגיד הקשור לפיתוח נשק בלתי קונבנציונלי על ידי איראן, יהיו סמכויות הוועדה נתונות

וזה נוסחו של חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008, שמוצע בסעיף 38 לחוק המוצע, לבטלו:

חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008

מטרה

1. מטרתו של חוק זה למנוע השקעה של מוסדות פיננסיים ישראלים בתאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי התורם כלכלית, במישרין או בעקיפין, לאיראן, כחלק מהמאמץ הבין-לאומי לסיכול יכולתה של איראן לפתח נשק בלתי קונבנציונלי המהווה איום על קיומה של מדינת ישראל.

הגדרות

2. בחוק זה –

"איראן" – הרפובליקה האסלאמית של איראן;

"מוסד פיננסי" – כל אחד מאלה:

(1) גוף מוסדי, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;

(2) תאגיד בנקאי, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;

(3) מנהל קרן, כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;

"הוועדה" – ועדת היישום שהוקמה לפי הוראות סעיף 4;

"החזקה", "רכישה" ו"שליטה" – כהגדרתן בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"השקעה" – לרבות בדרך של החזק או רכישה של ניירות ערך או של זכויות אחרות בתאגיד, ובכלל זה מתן הלוואה לתקופה קצובה, שלא תפחת מחמש שנים, ובלבד שסכום הלוואה לא יפחת מחמישה אחוזים מההון העצמי של התאגיד;

"ממשלת איראן" – לרבות תאגיד בשליטה של ממשלת איראן;

"ניירות ערך" – תעודות המונפקות בסדרות על ידי חברה, אגודה שיתופית או כל תאגיד אחר, ומקנות זכות חברות או השתתפות בו או תביעה ממנו, בין אם הן על שם ובין אם הן למוכ"ז, לרבות ניירות ערך שמנפיקה ממשלת איראן, וכן אופציות וחוזים עתידיים כמשמעותם בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;

"קשר עסקי מהותי עם איראן" – קשר מסחרי, כספי או כלכלי אחר עם ממשלת איראן או לטובתה או בשטחה של איראן, דרך כלל או בעסקה שווייה

זכות טיעון

7. (א) הרואה עצמו נפגע מהכוונה לכלול תאגיד ברשימה או מהכללת תאגיד ברשימה, רשאי לטעון את טענותיו לפני הוועדה.

(ב) טענות נגד כוונה לכלול תאגיד ברשימה יוגשו בתוך שלושים ימים מיום פרסום שם התאגיד, לפי הוראות סעיף 5(ב); נכלל תאגיד ברשימה לפי הוראות סעיפים 5(ג) או 6, ניתן לטעון נגד הכללתו ברשימה בכל עת.

(ג) הוועדה רשאית להאריך את המועד האמור בסעיף קטן 5(ב). אם סברה שמתקיימות נסיבות המצדיקות זאת.

(ד) הוועדה רשאית לדרוש מהטוען כל ידיעה, מסמך או ציוד הדרושים לה לצורך החלטתה.

עונשין

8. (א) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי מוסד פיננסי יואשם בעבירה המוסד הפיננסי וגם מי שהיה מנהל כללי או מנהל פעיל של המוסד הפיננסי או עובד בכיר האחראי לאותו תחום בהנהלה הראשית של המוסד הפיננסי, שעה שהמוסד הפיננסי עבר עבירה לפי חוק זה, ודינו – מאסר שנה, אם לא הוכיח אחת משתי אלה:

(1) העבירה נעברה שלא בידיעתו ותפקידו לא חייב אותו לדעת על העבירה;

(2) לאחר שנודע לו שהמוסד הפיננסי עומד לעבור את העבירה נקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנוע מהמוסד הפיננסי מלעבור את העבירה.

(ב) עבירה לפי חוק זה –

(1) השקעה בתאגיד הנכלל ברשימה, בניגוד להוראות סעיף 3(א);

(2) אי-מכירה של החזקות בתאגיד, בניגוד להוראות סעיף 3(ב).

ביצוע ותקנות

9. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, לאחר ששמע את עמדת הוועדה, ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות לעניינים אלה:

(1) קביעת סכומים שונים לסוגי פעילויות או לענפי משק שונים שיראו בהם קשר עסקי מהותי עם איראן;

(2) דרכי הפרסום של שם תאגיד שבכוונת הוועדה לכלול ברשימה בטרם תחליט על הכללתו;

(3) דרכי הודעה של הוועדה לתאגיד על כוונתה לכלול אותו ברשימה, לרבות נסיבות שבהן ניתן לפטור מהודעה כאמור;

לוועדה משנה שחבריה יהיו עובד משרד ראש הממשלה, עובד משרד החוץ ועובד משרד הביטחון, המנויים בפסקאות (2) עד (4) שבסעיף קטן 3(א); סמכויות השר לפי סעיף 3, לעניין תאגיד כאמור, יהיו נתונות לראש הממשלה.

(ג) הוועדה רשאית לקבוע את סדרי עבודתה, ככל שאלה לא נקבעו לפי חוק זה.

רשימת תאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן
5. (א) הוועדה תנהל רשימה של התאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן.

(ב) בטרם תחליט הוועדה על הכללת תאגיד ברשימה, תפרסם הודעה על כוונתה לכלול אותו ברשימה ותודיע על כך לתאגיד בהקדם האפשרי.

(ג) בתום שישים ימים מיום פרסום ההודעה כאמור בסעיף קטן 5(ב), תפרסם הוועדה רשימה של תאגידים שמצאה כי הם מקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן, אלא אם כן הוגשו טענות כאמור בסעיף 7 וטרם התקבלה החלטה לגביה.

(ד) הוגשו טענות כאמור בסעיף 7 לעניין הכללת תאגיד ברשימה, לא יחויב מוסד פיננסי למכור את החזקותיו בתאגיד, בטרם התקבלה החלטה לגבי הטענות.

(ה) הוועדה תעדכן את הרשימות מעת לעת; עדכון הרשימה יכול שיהיה ביוזמת הוועדה או עקב פנייה של כל גורם אחר.

(ו) על אף הוראות סעיף זה, רשאי ראש הממשלה, מטעמים של טובת המדינה וביטחונה, לפטור תאגיד מהכללתו ברשימה.

קביעות גורם חוץ לעניין תאגיד המקיים קשר עם איראן

6. (א) נקבעה מחוץ לישראל בידי גורם מוסמך של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות, בעקבות הליכים שננקטו בהם על פי דיניהם, רשימה הכוללת תאגידים המקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן, רשאית היא לאמץ את הרשימה, כולה או חלקה.

(ב) נקבעה מחוץ לישראל בידי גורם מוסמך של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות, בעקבות הליכים שננקטו בהם על פי דיניהם, מגבלה על השקעה בתאגיד המקיים קשר כלכלי עם איראן לטובתה או בשטחה, רשאית היא, באישור השר, לכלול תאגיד כאמור ברשימה.

(ג) נכלל תאגיד ברשימה לפי הוראות סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 7 לעניין זכות טיעון.

(ד) בסעיף זה –

“איחוד מדינות זרות” – כמשמעותו בחוק העמותות, התש”ם-1980;

“מדינה זרה” – לרבות מדינה ממדינות ארצות הברית של אמריקה.

34" קשר עסקי עם איראן – החלטת רשות לפי חוק
איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם
איראן, התשס"ח-2008."

(4) דרכי פרסום הרשימה;

(5) סדרי עבודת הוועדה.

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

10. בחוק בתי המשפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000,
בתוספת הראשונה, אחרי פרט 33 יבוא:

